

LOVOCHEMIK

Milé kolegyně, vážení kolegové,

loni zhruba touto dobou jsem Vám prostřednictvím Lovochemiku přál, abyste si na konci roku 2008 mohli říci, že to byl dobrý rok. Doufám, že se to mnohým z Vás splnilo. Z pohledu výsledků Lovochemie, a.s., to mohu říci zcela jednoznačně a bylo by krásné, kdyby náš letošní výkon šel „zko-pírovat“ i do roku následujícího. Nicméně už dnes je jasné, že ten rok příští bude složitější. Je nutné s tím počítat, ale na druhou stranu není třeba propadat skepsi nebo beznaději, protože je normální, že dobré časy bývají střídány těmi slabšími a naopak. A já pevně věřím, že v našem oboru krize odezní dříve než jinde.

Ale krize, nekrize, život jde dál, blíží se nám nejkrásnější svátky v roce a tak mi dovolu, abych Vám i Vaším rodinám jménem svým i jménem celého vedení společnosti Lovochemie, a.s., popřál klidné a pohodové Vánoce a do roku 2009 především pevně zdraví, naději a spoustu důvodů k úsměvu.

S úctou

Richard Brabec, generální ředitel, Lovochemie, a.s.

SLOVO MĚSÍCE

Kdo nosí dárky
v různých zemích:

Česká republika	Ježíšek
Finsko	Joulupukki
Francie	Papa Noël
Itálie	Befana
Německo	Christkind
Polsko	Dzięciatko
Rusko	Děda Mráz
Španělsko	Los Reyes Magos
USA	Santa Klaus

Zdroj: Wikipedia

Vánoční tradice

I letos jsme připravili vánoční test, odpovědi můžete do 31. prosince 2008 vhodit do schránky na hlavní vrátnici nebo je zašlete mailem na adresu lovochemik@lovochemie.cz.

1) Co znamená latinské slovo „ad-vent“?

- svátek
- světlo
- věnec
- příchod

2) Kdy advent začíná a jak dlouho trvá?

- čtvrtou nedělí před Božím hodem vánočním, 4 týdny
- 1. prosince, 24 dní
- 30. listopadu, 25 dní
- třetí nedělí před Štědrým dnem, 3 týdny

3) Podívejme se na staré pohanské zvyky. Proč se na svátek sv. Barbory nosila do stavení větvíčka z ovocného stromu?

- aby se chránilo hospodářství před působením zlých duchů
- aby bylo ve stavení kousek živé přírody jako příslib jara
- aby děvčata vyvěštila, zda se příští rok vdají
- aby se vyvěštilo, kolik ovoce se na přesrok urodí

4) Proč se věřilo, že hospodyně nesmí vstát od štědrovečerního stolu?

- aby nevynesla spaní
- protože by slepice neseděly na vejcích
- aby nikdo z rodiny neumřel
- aby nebyly děti příští rok zlobivé

5) Proč se dříve dávaly ve stavení do oken svíčky?

- aby v létě bylo teplo a bohatá úroda
- aby našel cestu do stavení zbloudilý pocestný
- aby Ježíšek věděl, kam má přinést dárky
- aby trefily zpátky ke stolu duše zemřelých předků

6) Jakým skutkem získal sv. Mikuláš, který se narodil kolem roku 250 n. l., pověst o své dobrotivosti?

- rád hlídal děti a hrál si s nimi
- založil tzv. „mikulášskou“ školu, kam mohly chodit i děti z chudých rodin
- svými penězi vykoupil tři dcery jednoho kupce z nevěstince
- bohatým bral a chudým dával

7) Ze které země pochází zvyk zavěšování větvíčky jmelí v místnosti?

- z Anglie
- z Francie
- z Itálie
- ze Španělska

8) Kde vlastně jmelí roste?

- v nízkých keřících na zemi
- v korunách jehličnatých a listnatých stromů
- na okrajích rašelinišť na pařezech
- na pískovcových skalách

9) Z jakých dob se do dnešních dnů dochovala víra (původně staré pohanské rituály) ve zlaté prasátko, magie jmelí, pálení purpury a příprava obřadního pečiva?

- z období osidlování české kotliny kmeny Čechů a Lechů
- z doby husitů
- z doby Vikingů
- z doby Keltů

10) V jaké přírodní události vlastně tkví prastará podstata oslav vánočních svátků?

- v objevení komety na nebi
- v návratu souhvězdí Orion na oblohu
- v kalendářním začátku jara
- v zimním slunovratu

11) Ve kterém pražském kostele byste hledali známý voňavý perníkový betlém?

- v kostele sv. Matěje v Dejvicích
- v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha na Pražském hradě
- v kostele sv. Gotharda v Bubenči
- v kostele sv. Markéty v Břevnově

12) Z čeho se skládal tradiční český vánoční pokrm „muzika“?

- z uzeneho masa, čočky, cibule a česneku
- z krup a hub, zapečených v troubě
- z roztavených kousků čokolády smíchaných s krupicí a skořicí
- z kousků sušených švestek, jablek, hrušek a meruněk

13) Co bylo hlavní složkou „pučálky“ - oblíbeného pokrmu z pohan-ských dob?

- hrách
- kroupy
- čočka
- fazole

14) Proč se říká starému českému vánočnímu jídlu černý kuba?

- podle trošky popela, který se do jídla přisypal, aby se zajistilo zdraví strávníků
- podle černého chleba, který se k pokrmu přikusoval
- podle hřibů modráků, které se do kuby přidávají
- podle slaniny vyškvařené dočerna, která je součástí tohoto jídla

15) Anglický Christmas pudding - vánoční pudink - je světoznámý. Co byste v něm však hledali marně?

- koňak
- hovězí lůj

- citrónovou kůru
 - čokoládové bonbóny
- 16) Se kterou domácí činností byly spojeny bílé oděné obchůzkové bytosti „lucie (loucky, lucy, luciny)“?

- dojení dobytka - dohlížely, aby se v den jejich obchůzky nedojilo
- pečení a vaření - v den jejich obchůzky se nesmělo nic připálit
- předání lnu - dohlížely, aby se v den jejich obchůzky nepředlo vlákno
- tkaní a šití - dohlížely, aby se v den jejich obchůzky neprostříhla látka

17) Jak je nazýván malý přenosný betlém, se kterým obcházel děti stavení?

- „Ježíškovo doupátko“
- „škatlukový“
- „skříňkový“
- „tahací“

18) Jakou událost připomíná nebo co symbolizuje jeden ze dnů vánočního období, nazývaný „Mládátka“ (28. 12.)?

- naději do dalšího roku - aby se narodilo hodně mládětek (housátek, kůzlátek, telátek... atd.)
- svátek dětí, které se dožily svých prvních Vánoce
- malé chlapce pobité na Herodův příkaz v Jeruzalémě
- mladé dívky „mládátka“, které v ten den z rozkrojeného jablka věštily, jaký bude příští rok

19) Jak se jmenovali tři králové?

- Pankrác, Servác, Bonifác
- Jan, Pavel, Petr
- Kašpar, Melichar, Baltazar
- Lukáš, Jonáš, Tadeáš

20) Kdy a kde se v Praze údajně poprvé objevil nazdobený vánoční stromček?

- 1780, u lakomé Barky v Dejvicích
- 1812, u režiséra Leibicha v Libni
- 1850, u hraběte Chotka na Vinohradech

- 1883, na nádvoří Pražského hradu

21) Co je to myrha, kterou přinesli tři králové Ježíškovi?

- sušené mleté listy eukalyptu smícha-

- nē s olivovým olejem
- drčené plody hřebíčkovníku smíchané s ptačím trusem
- sušená vonná pryskyřice z myrhovníku
- med smíchaný se skořicí a dalším kořením

22) Se kterým městem je spojen osud Jakuba Jana Ryby, známého autora České mše vánoční, začínající slovy: „Hej mistře, vstaň bystře, pohled' na jasnost, nebes na švarnost...“?

- Rožnov pod Radhoštěm
- Rožmitál pod Třemšínem
- Rabštejn nad Střelou
- Ralsko

23) Ještě se porozhlédneme po vánoční Evropě... v jedné zemi roznáší vánoční dárky přihrbly trpasličí dědeček Jultombe s nosem jako bambulka. Doprovázejí ho malí trpasličí Julnissar. Dárky vha-zují otevřeným oknem. Ve které zemi byste tyto tajemné bytosti hledali?

- v Norsku
- v Dánsku
- ve Švédsku
- ve Finsku

24) A máme tady poslední otázku, bylo jich 24 jako prosincových dnů do očekávaného příchodu Ježíška. Čemu se dříve říkalo cal-ta, štědrovka nebo húska?

- vánočce
- štrůdlu
- koláčkům
- perníčkům

A ještě jedna otázka závěrem, tentokrát bez odpovědi. Jestlipak víte, co znamená zkratka PF, kterou s oblibou píšeme na novoroční přání?

A nezapomeňte, že Vánoce mají být hlavně odpočinkem a zastavením v dnešní uspěchané době...

Přípraveno podle podkladů Pražské informační služby, www.pis.cz

VÍTE, ŽE...

...každý třetí Angličan chodí do práce s kocovinou?

Většina z nás asi zná příznaky následků nočního flámování, jako jsou bolest hlavy, ospalost, závratě, návaly v žaludku a zhoršená koncentrace, kterým souborně říkáme kocovina. Podle průzkumu společnosti Norwich Union Healthcare provází v Británii do práce každého třetího zaměstnance. Podle BBC navíc každý desátý Brit sedí v kanceláři s alkoholem v krvi.

Společnost Norwich Union Healthcare dospěla ke svým výsledkům na základě průzkumu, kterého se zúčastnila tisícovka zaměstnanců z 250 různých firem. Předmětem výzkumu byl jejich vztah k alkoholu a práci. Mezi jedinci, kteří do práce přišli s příznaky kocoviny či dokonce rovnou v opici, se 85 procent přiznalo k tomu, že jim jejich nevalný stav znemožnil řádně pracovat.

Pro 36 procent z nich bylo obtížné se soustředit, 35 procent mělo nižší výkonnost, 42 procent se cítilo unaveně tak, že usínalo na pracovním stole, a 25 procent dělalo jen minimum práce a odešlo domů co nejdříve.

Největší procento opilců pracovalo v médiích a tvůrčích povoláních. Na dalších místech se umístilo stavebnictví (24 procent), dále pak obchodní služby (23 procent) a informační technologie (15 procent).

... ekvádorské ženy budou mít ústavní právo na dobrý sex?

Podle návrhu členky ekvádorského ústavodárného shromáždění Marie Soledad Velové by se součástí nezczitelných práv ukotvených v ústavě této jihoamerické země mělo stát právo žen na kvalitní sex. O mužích se navrhaný dodatek nijak nezmiňuje. Návrh členky vládnoucí strany vzbudil v této jinak konzervativní zemi velký rozruch.

Maria Soledad Velová, která zastupuje stranu prezidenta Rafaela Correy a účastní se formulace základních ústavních práv, tvrdí, že ženy jsou v Ekvádoru viděny buď jako sexuální objekty nebo jen jako potenciální matky.

Jak uvádí list Metro, Velová objasnila, že tímto právem má na mysli to, že by ženy měly mít právo činit svobodná a poučená rozhodnutí o svém sexuálním životě.

Členové opozice ji obvinili z toho, že se do ústavy snaží zabudovat právo ženy na orgasmus, což je prý nemožné, na což Velová odpovídá: „Nežádám o právo na orgasmus, jen o právo na potěšení.“

TIRÁŽ

LOVOCHEMIK, podnikový měsíčník, vydává akciová společnost Lovochemie pro interní potřebu zaměstnanců podniku. Výtisk zdarma.

Redakční rada: Mgr. Irena Vodičková, Ing. Petr Cermánek, Ing. Luděk Jambor, Ing. Pavel Kánský, Dagmar Kubáčová, Ing. Vladislav Smrž, Ing. Zdeněk Šrámek, Marek Trefný, Eva Živná.

Adresa: Lovochemie, a.s., redakční rada Lovochemiku, Terežinská 57, 410 17 Lovosice, e-mail: lovochemik@lovochemie.cz. IČ: 49100262

Uzávěrka příspěvků vždy 20. v měsíci.

Tisk: Jiří Bartoš - SLON, spol. s r. o.,

U Chemičky 18, 400 01 Ústí nad Labem

Evidenční číslo: MK ČR E 17172

Štědrovečerní hostina

Večeře v Čechách tradičně začíná rybí polévkou, jako hlavní jídlo se podává obvykle kapr. I se štědrovečerní večeří se pojí krajově mnoho obyčejů, které do určité míry přežívají, neboť dnes je tato večeře nejvýznamnějším rodinným společným jídlem celého roku. V posledním desetiletí však společnost dává stále častěji namísto obalovaného kapra při štědrovečerním stole přednost řízkům.

Kapr coby hlavní večerní jídlo však v českých zemích nemá dlouhou tradici. Štědrý den zůstal postním dnem, a proto i charakter jídla byl postní; za maso se ovšem nepokládalo maso rybí. To však bylo v 18. století dražší než ostatní druhy masa, a proto většina domácností musela dát přednost levnějším alternativám. Nejedl se pouze kapr, ale například i lín, sumec a jiné sladkovodní ryby; obvykle se jedly připravené nasladko.

Kapr se stává běžným štědrovečerním jídlem teprve ve 2. polovině 19. století, neboť se díky cenové regulaci stal dostupnějším. Klasickým způsobem přípravy (nejstarší docho-

vaný recept je z roku 1810) je kapr načerno, který se připravoval tři dny a pekl se v omáčce z mandlí, rozinek, perníku, povidel, ořechů a sladkého piva; podával se se šiškami, později s knedlíkem. Tento recept však postupně kvůli své složitě přípravě zcela z jídelníčku zmizel. Do české kuchyně přichází z ruské kuchyně kapr smažený, na něhož nacházíme recept v Domácí kuchařce od Magdalény Dobromily Rettigové z roku 1895.

Kekapru se jako příloha podává bramborový salát, který ovšem taktéž nemá v české kuchyni dlouhé tradice. Rodinné recepty na salát jsou velmi rozmanité; základ tvoří brambory, petržel, celer,

mrkev, hrášek, cibule, kyselé okurky spojené majonézou, avšak mohou se do něj přidávat též např. vejce, salám, šunka či sýr. V předválečných kuchařkách nena-

lezeme na bramborový salát recept, odborníci se domnívají, že se v české kuchyni objevuje až někdy během 2. světové války a že jeho původ tkví zřejmě v ruské kuchyni. ■

Účast na Mikulášské besídce pro děti zaměstnanců byla opravdu hojná.

Všechny děti obdržely plyšovou hračku a adventní kalendář.

Aktuální téma / Petr Cermánek

Šťastné a veselé...!

Máte rádi Vánoce? At' už je Vaše odpověď jakákoli, jedno je jisté - jsou už zase tady. Při vyslovení názvu tohoto svátku se může každému z nás vybavít něco jiného - od dobrého jídla přes dárky a rodinná setkání až po křesťanské tradice. Neodmyslitelně k nim však patří i přání všeho dobrého svým blízkým v kruhu rodinném i pracovním.

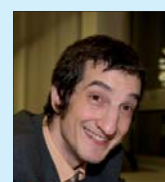
Ano, právě o Vánocích si nejvíce uvědomíme, že jsme součástí lidského společenství, na kterém jsou naše vlastní životy významně závislé. Mnohdy naše okolí alespoň na chvíli vnímáme v jiném světle. Uvědomíme si, že náš vlastní život není pupkem světa, ale je jen jedním z mnoha. A najednou nám přijde zcela přirozené řídit se pověstným „přej - a bude Ti přáno“.

Můžete namítnout, že ne každý své Vánoční přání myslí zcela upřímně. Určitě bychom našli mnoho případů, ve kterých se zračí pouhá formálnost či nějaké postranní úmysly. Na druhou stranu to pouze vypovídá o každém z nás.

Žijeme v hektické době, kde hlavními „hesly dne“ jsou konkurenční boj, individualismus, asertivní jednání. Jedna firma zašlepe do země jinou, aby sama přežila. To je dnešní svět. Bohužel tento způsob chování je víc a víc zakořeně-

ný i v běžných mezilidských vztazích. Vstřícnost, laskavost a upřímnost je na ústupu, vítězí asertivita a sobeckost. Všichni se s tím setkáváme dnes a denně.

Až tedy budete před Vánoci přát Vaším blízkým, známým a kolegům, dejte do toho srdce a upřímnost. Vraťte se Vám to minimálně v dobrém pocitu z toho, že nesobecky přejete vše dobré někomu druhému a ne jen sami sobě. A pokud by nám tento způsob chování vydržel i po svátcích, tedy ve dnech „všedních“, byl by to největší vánoční dárek, který si vzájemně můžeme dát. ■

Ilya's window / Ilyovo okénko

Jak slaví Vánoce Američané?

Hello everyone, since Christmas is around the corner, I thought I'd use the opportunity to tell you all a little about how we celebrate in the States.

Unlike in the Czech Republic, Americans don't really have a traditional food such as carp which is eaten every Christmas. Some people bake a ham, others follow the cultural traditions of their ancestors. America is a country full of people from somewhere else, so most people can trace their lineage to another part of the world, and very often people are proud of their ancestry. There are a lot of Czechs in the States, and believe me, they hold just as tight to their traditions as anyone.

Our family are all believers, which means the holiday has religion significance for us. Although many Christmas traditions practiced by people around the world are pagan in origin, we try to focus on the christian aspect of the holiday. The commercial side is less important when taken from a christian perspective.

This year I plan on staying in the Czech Republic, that means I will have fish soup, with a fish scale for luck, then breaded and fried carp with potato salad.

Other than that, unlike most of you, I'm hoping for more snow!

Ahoj všem, Vánoce jsou už za rohem a tak chci využít možnosti, abych Vám řekl, jak slavíme Vánoce v Americe.

Na rozdíl od České republiky nemají Američané takové tradiční jídlo jako je kapr podávaný vždy o Vánocích. Někteří lidé připravují šunku, někteří dodržují kulturní tradice svých předků. Amerika je země plná lidí odjinud, proto může hodně lidí pokračovat v dodržování tradic jiné části světa, často jsou na svůj rodokmen hrdí. V Americe je hodně Čechů a věřte mi, dodržují tradice stejně jako všichni ostatní.

V naší rodině jsme všichni věřící, což znamená, že svátky mají pro nás duchovní význam. Ačkoliv mnoho vánočních tradic, které lidé ve světě dodržují, jsou původně pohanské, snažíme se soustředit na křesťanský aspekt svátků. Komerční stránka není z křesťanského úhlu pohledu tak důležitá.

Tento rok plánuji zůstat v České republice, budu tedy mít rybí polévku s rybí šupinou pro štěstí, pak obalovaného a smaženého kapra s bramborovým salátem.

Kromě toho, na rozdíl od vás, doufám, že bude dost sněhu!

Vánoční menu

I letos jsme pro vás připravili nabídku tradičních i netradičních vánočních i silvestrovských dobrůtek:

ČERNÉ TRUBÍČKY

Suroviny: 35 dkg hladké mouky, 15 dkg práškového cukru, 18 dkg másla, 7 dkg mletých ořechů, 1 celé vejce, 1 žloutek, 1 lžice kakaa

Postup
Na vál přesejeme mouku, přidáme náležitě suroviny a zpracujeme v těsto, ze kterého vyválíme plát o síle 2 mm. Rádélkem na těsto nakrájíme obdélníky cca 4 x 6 cm a natáčíme na trubičky, které dáme na potřený plech a pečeme asi 10 minut. Vychladlé trubičky poléváme čokoládou a plníme pařížskou šlehačkou nebo máslovým krémem.
Pařížská šlehačka
¼ l šlehačky, 7 dkg strouhané čokolády, přivedeme do varu a dáme vychladit. Vychlazenou ušleháme a sáčkem plníme trubičky.
Máslový krém oříškový
20 dkg másla, 20 dkg cukru, 14 dkg ořechů, rum. Máslo a cukr vyšleháme do pěny, přidáme ořechy a rum.

LOSOS ZAPEČENÝ S KŘENEM A SMETANOU

Doba přípravy: 15 minut příprava, 15 minut pečení

Suroviny: 500 g filetu z čerstvého lososa bez kůže (nekupujte mraženého,

zkoušel jsem a výsledek byl žalostný), sůl, pepř, 400 ml smetany, 1 vejce, 4–5 lžic čerstvě nastrouhaného křenu, 3–4 lžice sekané petrželky.

Postup
Lososa opláchneme, osušíme a nakrájíme na 3–4 cm široké plátky, osolíme, opepříme a naskládáme do pečicí misky. Misku můžeme předtím vymazat máslem. Extra si rozmícháme smetanu s vejcem, strouhaným křenem a sekanou petrželkou. Takto připravenou omáčkou zalijeme lososa a dáme do trouby. Pečeme odkryté cca 15 minut.
Jako přílohu doporučuji vařené těstoviny (vrtule, špagety).
Hodně jednoduché, rychlé a dobré jídlo pozvou i odpůrci ryb ☺.

Turistika / Daniel Zelenka

Před Štědrým večerem

Lovosice od Lovoše.

Pojďte s námi zkusit zase něco nového... máme pro vás pár tipů na silvestrovské pohoštění...

ROLÁDKY NA JEDNOHUBKY

Suroviny: jakýkoli plátkový sýr, máslo nebo oblíbenou pikantní pomazánku a suchý salám

Postup
Na plátek sýra namažeme pomazánku, poklademe salám, zase trochu namažeme a svineme do roládky, dáme ztuhnout do lednice, druhý den krájíme na slabá kolečka a klademe na rohlíky, můžeme použít i na obložené mísy, chlebičky nebo sníst jen tak ☺.

PLNĚNÝ HERMELÍN NA JEDNOHUBKY

Suroviny: hermelín, jakýkoli salám, máslo, sýr, bylinky, česnek

Postup
Hermelín rozkrojíme a lžičkou vydlabeme, poklademe kolečky salámu a zpět naplníme vydlabaným hermelínem, který můžeme ještě rozšlehat s máslem, sýrem, česnekem a přidat třeba cibulku nebo bylinky..., pak přiklopíme a zabalíme zpět do alobalu, dáme do druhého dne do lednice, pak už jen krájíme a zdobíme jednohubky nebo sníme jen tak ☺.

Právě začínají ty nejkrásnější svátky v roce - svátky klidu a pohody. Ale v ulicích města to není vůbec znát. Ulice jsou dopoledne plné spěchajících lidí, každý rychle shání to, na co v zápalu vánočních příprav zapomněl a nervózní atmosféru navíc dokreslují ty, pro které byl vánoční stres až příliš velkou zátěží...
A u vás doma panuje téměř stejný ruch jako v centru města. Přípravuje se sváteční stůl, dochucuje salát, balí dárky a vůbec se se vším spěchá, aby byl Štědrý večer co možná nejdokonalejší. Nenechme se zcela unést přípravami večera a pojďme se alespoň v pozdním odpoledni od příprav na chvíli odpoutat a vyrazme s dětmi nebo vnoučaty na krátkou procházku.
Naše cesta bude nejprve téměř nezatelně stoupat od závor směrem na Lhotku, kde hned na jejím počátku odbočíme doleva. Překonáme teplickou trať a dále
Pokračování na straně 4

MÍCHANÉ NÁPOJE NA ZIMNÍ VEČERY

MALIBU BEACH

Long drink s nižším obsahem alkoholu a lahodnou chutí, který potěší spíše ženy.
Do míchací sklenice nalijeme 0,4 dl Malibu, 0,2 dl vodky, 1,2 dl pomerančové šťávy, přidáme několik kostek ledu a zamícháme. Přelijeme do vysoké sklenice a ozdobíme plátkem pomeranče.

WHISKY SOUR

Silný nápoj pro muže, kteří se nebojí experimentovat. Do šejkru s několika

kostkami ledu dáme šťávu z půlky citrónu, lžičku cukru a 0,5 dl whisky. Protřepeme a nalijeme přes sítko do nízké sklenky na whisky. Do nápoje vložíme plátek pomeranče a koktejlovou třešničku.

VÁNOČNÍ GROG

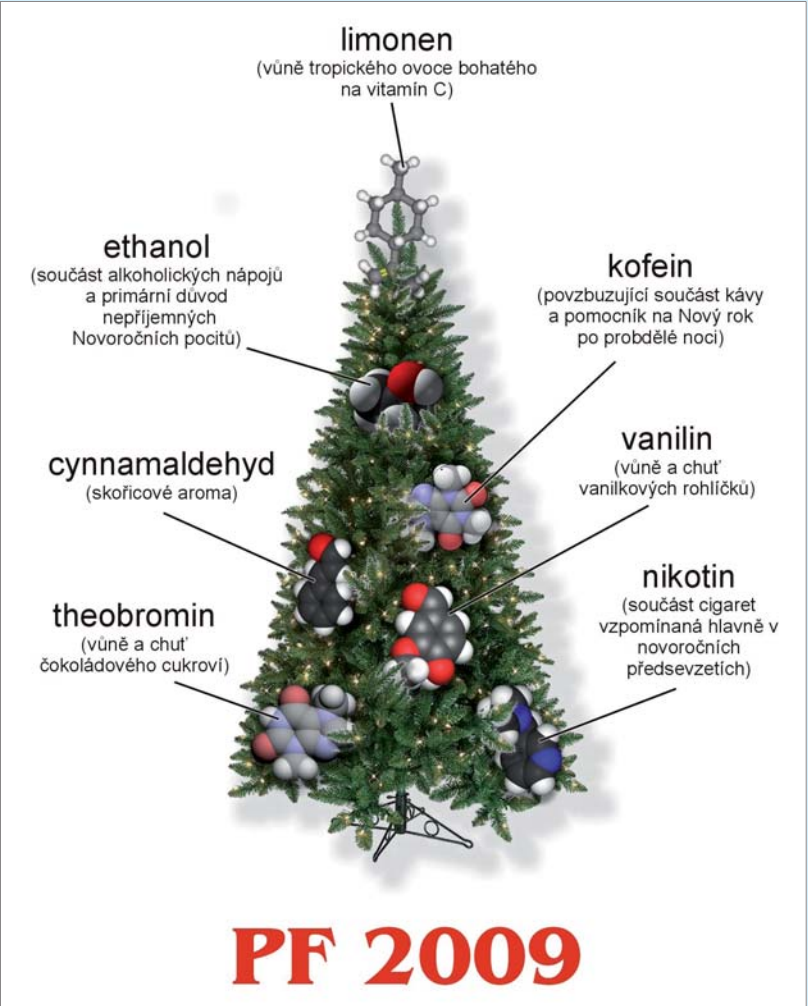
Sváteční obměna klasického horkého nápoje. Kousek skořice, 2 hřebíčky a 1 lžičku citrónové šťávy svaříme s 2 dl vody. Přecedíme do hrníčku a přilijeme 0,5 dl rumu. Podáváme ozdobené plátkem citrónu a podle chuti doslažené medem. ■

Biochemické okénko / Filip Auinger

Kapitola 4: Vánoční biochemie

Milí čtenáři, vítajte u dalšího biochemického okénka. Vim, že jsem vám sliboval minulý měsíc článek o biopolymerech, ale blížící se svátky vyzývají k něčemu jinému. Jak jistě víte, biochemie je všude kolem nás, a tak vás zajisté nepřekvapí, že i Vánoce jsou v podstatě o biochemii. Ačkoli si to neuvědomujeme, vnímání pohodové vůně a chuti vanilkových rohlíčků je v podstatě jen naší biochemicky zprostředkovanou reakcí na vanilin. Lze nalézt mnoho

podobných příkladů, některé z nich Vám přináší biochemický vánoční stromeček.
Závěrem bych Vám všem rád poděkoval za přízeň mému okénku a popřál klidné svátky plné štěstí, radosti a rodinné pohody, pod stromečkem plno dárků, které potěší, a do nového roku 2009 jen vše nejlepší, pevné zdraví, správně fungující enzymatický systém, pracovní úspěchy a ať je pro Vás rok 2009 rokem dobrým, na který budete rádi vzpomínat. ■

Žijí vedle nás / Václav Šmíd

Krásná návštěvnice

Kachnička mandarínská.

Možná i vy, stejně jako mnoho dalších obyvatelů Lovosic, ve chvílích volna využíváte k procházkám trasy okolo břehů Labe. Procházet se kolem Labe a zejména s malým potomkem, ale také znamená mít plné kapsy chleba a nevynechat zastávku u přivozu pod labskou restaurací, spojenou s krmením kachen.

Už několik týdnů je toto krmení ještě zajímavější o přítomnost velice krásného a zajímavého exempláře kachničky mandarínské, Aix galericulata (viz foto).

Její původní vlasti je jihovýchodní Asie a patří mezi kachny stromové. Jejím životním prostorem jsou nejlépe pahorkatiny s lesy a vodou. Hnízdí ve výše položených dutinách stromů, a do hnízda snáší okolo deseti vajec, na kterých sedí přibližně 30 dnů. Po vylíhnutí matka odvádí mláďata na vodu. Potravu

kachniček mandarínských tvoří hmyz, hlemýždi, rybky, zelené části rostlin, a jak je vidět u přivozu, nepohrdne ani naším pečivem. Se svým menším zobáčkem je na tom ve hře „urvi, co můžeš“ trochu hůře než místní kachny, ale přesto se neztratí.

Ještě je na místě opravit text nadpisu. Krásná návštěvnice je samozřejmě sameček a ještě k tomu ve svatebním šatu. Samička je méně výrazná, takže nevím, jestli jsem ji ve shluku ostatních nepřehlédl, ale zdá se, že sameček je v hejnu sám. To by víc nasvědčovalo tomu, že unikl z nějakého blízkého chovu, než že by k nám zavítal z míst, kde byl v Evropě tento druh vysazen.

Pokud tedy budete mít cestu okolo přivozu, zastavte se a zkusíte ji v hejnu najít. Pohled „naživo“ je zcela jistě zajímavější než fotografie.

Redakční rada přeje všem svým čtenářům krásné a pohodové Vánoce a úspěšný rok 2009.

SUDOKU / MILENA SMRŽOVÁ

Soutěžního luštění se v minulém čísle Lovochemika úspěšně zúčastnilo 18 hráčů a všechny odevzdané hry byly správně vyřešeny. Při losování se tentokrát štěstí usmálo na Jaroslava Löfflerovou (OKO 69), Naděždu Povovou (VH) a Pavla Ketrta (OKO 69). Blahopřejeme a příležitostně (nejlépe po telefonické domluvě na čísle 3733) si výherci mohou vyvezdnout v kanceláři ZO OS ECHO malý dáreček.

Nové hry

Nové hry přinášíme sice v době

příprav a vánočního shonu, ale přesto věřím, že si většina luštitelů chvilku najde, vyluští správně soutěžní hry a řešení odevzdá nejpozději 22. prosince 2008 do schránky na hlavní vrátnici.

Všem luštitelům a příznivcům SUDOKU přeji za sebe a jménem VZO OS ECHO při Lovochemii, a.s., příjemné prožití adventního času, v pohodě strávené vánoční svátky a v novém roce především štěstí. To budeme určitě všichni potřebovat a nejen při luštění SUDOKU!

Pokračování ze strany 3

stoupáme kolem rozvíjející se Lhotecké ulice, kde se mezi jejími domy objeví pěkný výhled na dosud neosvětlené lovosické věže. Půjďme dál, když tu se najednou naše cesta rozdvojuje a my pokračujeme blíž k Lovoši tou správnou, tedy pravou, úvozovou cestou.

Co na tom, že se začíná pomalu šefit. Úvozová cesta nás zanedlouho doprovází až doprostřed zasněžených polí, odkud jsou překrásné výhledy na město ponořující se zvolna do slavnostní večerní atmosféry. Podél cesty míjíme šípkové keře

dobnes plné rudých plodů a pozorujeme, jak se pod námi rozsvěcí stále víc svátečně vyzdobených oken nebo třeba i celých domů. A když už jsme od Lovoše jenom skok, cesta se znovu rozdvojuje a my ve svátečním zasnění nezapomeneme zahnout doleva směrem do polí.

Světlo z rozžářených Lovosic nás nechá z polní cesty sejít a tak si můžeme plně užívat pohledů na siluety zasněženého Radobýlu, Plešivce i Kamýku a na druhé straně samozřejmě také mohutně se vzpínajícího Lovoše. Dříve než se nadějeme, cesta se napojí na uklouzanou

Domácnost v r. 2000

Ženě v domácnosti se bude v roce 2000 hospodařit daleko lépe, než dnes. V její kuchyni, která kdysi vyžadovala tolik sil a energie, proběhla opravdová revoluce:

Základní silou kuchyně atomového věku se stanou elektróny. — Všechno se vaří, čistí, pere a myje automaticky. Kuchyně je malý zázrak z ocele, plastických hmot a laku. Stačí několik pohybů a je hoto všechno, k čemu bylo dříve zapotřebí mnoho hodin.

Všechny práce se vykonávají pomocí dálkového řízení. Hospodyně řídí pomocí pultu s mnoha tlačítky celý provoz v kuchyni. Neviditelná ruka otevírá a zavírá okna, zapíná pračku nebo klimatizaci. Na obrazovce televizoru může žena sledovat program nebo může pozorovat, co dělají děti ve vedlejších místnostech celého bytu.

Zlatým hřebem budoucí kuchyně je však vařič. Je řízen pomocí programového zařízení: hospodyňka pouze dodá syrové produkty, vybere z kartotéky příslušnou kovovou šablonu, vloží ji do „elektronického mozku“ řídícího pultu a vařič začíná podle soustavy otvorů na šabloně automaticky vařit, smažit a péci bleskovou rychlostí. Jídlo je připraveno během několika minut, jen labužníci si budou nadále připravovat pokrmy individuálně.

Celým tajemstvím nového elektronkového sporáku jsou ultrakrátké vlny, které už známe z radiotechniky. Mycí dřezy si ponechají v kuchyni jen „konzervativní“ ženy, které budou nadále dávat přednost porcelánu. Všechny ostatní budou používat levného hygienického papírového nádobí, které se upotřebí pouze jednou.

Ani pračku nebude žena v domácnosti příliš potřebovat. Bude ji používat jen ku praní skutečného prádla z umělých hmot, ale veškeré ostatní prádlo vyrobené z přírodního měkkého papíru s protibakteriální impregnací, bude po jednom použití odhazovat.

V architektuře se bude hojně využívat skla; ani v nejteplejších dnech nám však nebude horko. — Okna budou mít izolační sklo, které v zimě nezamrzne a v létě ztmavne.

No a co bude dál — zazvoní zvonec a pohádka bude konec! Co tomu říkáte, ženy? Lq

Z listopadového Zpravodaje roku 1968.

KULTURNÍ STŘEDISKO „LOVOŠ“ LOVOSICE PROSINEC 2008

Pondělí–středa 15.–17. prosince
VÁNOČNÍ VÝSTAVA
Sál „Lovoš“, od 9:00 do 16:00 hodin, vstupné dobrovolné.
<i>Betlémy, výroba vánočních ozdob, vizovického pečiva, adventních dekorací, zdobení perníčků a další.</i>
Pondělí 15. prosince
VÁNOČNÍ MELODIE
Václavské náměstí, v 16:30 hodin.
<i>Koncert Dechového orchestru Kulturního střediska Lovoš, který vede Josef Turek.</i>
Úterý 16. prosince
VÁNOČNÍ KONCERT
Václavské náměstí, v 17:30 hodin.
<i>V podání Dechové harmonie pod vedením MgA. Jiřího Lhotského.</i>
Čtvrtek 18. prosince
VÁNOČNÍ KOLEDY
Václavské náměstí, ve 14:30 hodin.
<i>Hraje Podřipský žesťový kvintet.</i>
Pátek 19. prosince
SPLNĚNÁ PŘÁNÍ JITKY ZELENKOVÉ
Sál „Lovoš“, v 18:00 hodin, vstupné 100 Kč.
<i>Koncert zpěvačky se sametovým hlasem.</i>
Středa 31. prosince
SILVESTROVSKÝ OHŇOSTROJ - ZAKONČENÍ ROKU 2008
Václavské náměstí, v 17:00 hodin.
Změna programu vyhrazena

(když nebudeme mít štěstí, tak blátivou) Lovošskou ulici, která nás bezpečně dovede zpět na chodníky našeho, nyní již klidného a ztichlého, města.

Se zčernalým Lovošem v zádech klesáme blíž k nasvícenému městu, a když znovu míjíme závory, je již úplná tma. Tma taková, která na nás dýchá neobyčejně neopakovatelnou sváteční atmosférou. K úplnému ideálu tu snad chybí už jen tichá melodie vánoční koledy. Ale i tu jistě zaslechneme ještě dřív, než otevřeme dveře našeho slavnostně vyzdobeného bytu.

JUBILEA

Své životní jubileum oslaví Milan Pravenec, technik přípravy a realizace investic, IO

Václav Toman, chemik, EO

Pracovní výročí oslaví 10 let zaměstnání v podniku Petr Šramota, směnový mistr, VH

20 let zaměstnání v podniku Pavel Drábek, provozní elektrikář, EÚ

30 let zaměstnání v podniku Jiří Moravec, chemik, LAV

35 let zaměstnání v podniku Miloslav Vašíček, chemik, EO

Do invalidního důchodu odešel v listopadu

Jaromír Myška, směnový mistr, KMC

Do starobního důchodu odchází v prosinci

Miloslav Beran, mechanik, SÚ

Zdeněk Malý, mechanik MaR zařízení, ASŘTP

Všem našim spolupracovníkům přejeme pevné zdraví a hodně úspěchů!

V listopadu nastoupili

Josef Novák, chemik, NPK

Ladislav Kočárník, hasič, HZS

Libor Hojsák, absorbent, EO

Rudolf Roba, chemik, EO

Mnoho úspěchů v novém zaměstnání!

Opustil nás:

Pavel Najman, chemik, LAV

Čest jeho památce!

STŘEDNĚ TĚŽKÉ

1	9	3	8	4	7	5	2	6
5	6	7	1	2	9	3	8	4
2	8	4	6	3	5	1	7	9
3	7	9	2	6	8	4	5	1
6	4	1	5	7	3	8	9	2
8	5	2	9	1	4	6	3	7
9	3	6	7	8	1	2	4	5
4	1	5	3	9	2	7	6	8
7	2	8	4	5	6	9	1	3

TĚŽKÉ

3	1	9	4	5	2	6	8	7
4	7	2	8	9	6	1	3	5
5	6	8	3	7	1	2	9	4
7	3	5	6	1	8	4	2	9
1	9	6	2	4	7	3	5	8
2	8	4	5	3	9	7	6	1
8	4	3	1	6	5	9	7	2
9	2	1	7	8	3	5	4	6
6	5	7	9	2	4	8	1	3

STŘEDNĚ TĚŽKÉ

			9		1		4	5
	9	8	5					
					2			
1			2			5		
		3		4		6		
		9			6			8
		1						
					8	3	1	
3	7		1		4			

TĚŽKÉ

				2				
9			5				4	7
			6				3	
6				1		7		2
		1		7		8		
8		4		6				1
	5				6			
4	9				1			8
				5				